

Inhoudsopgave

Voorwoord	11
Lijst van afbeeldingen en tabellen	13
Inleiding	19

DEEL I. HISTORIOGRAFIE

1. Verweven verleden: de relatie tussen geschiedschrijving en koloniaal bestuur, c. 1600-1940 <i>Alicia Schrikker</i>	27
1.1. De koloniale oorsprong van Nederlandse geschiedschrijving over de wereld buiten Europa, c. 1600-1800	28
1.1.1. Interne en externe geschiedschrijving	28
1.1.2. Doorgegeven geschiedenissen	32
1.1.3. Onschuld als historisch zelfbeeld	34
1.1.4. De opkomst van de filosofische geschiedenis	35
1.2. De negentiende eeuw: geschiedschrijving in dienst van kolonialisme	39
1.2.1. Professionalisering van de geschiedschrijving en de opkomst van de bronnenpublicaties	40
1.2.2. Koloniale geschiedschrijving na 1850: Nederlandse historici en het politieke debat	43
1.2.3. Ambtenaren, collecties en de groei van de koloniale macht	45
1.2.4. Koloniale geschiedenis als leerschool voor de bestuursambtenaar	46

1.3. De verwevenheid van geschiedenis en bestuurspraktijk, c. 1920-1940	50
1.3.1. Coolhaas en Valentijn in de Molukken	50
1.3.2. Johannes Kielstra van Indonesië naar Suriname	51
1.3.3. Het historisch verzet van Anton de Kom	52
1.3.4. Een aanzet tot nieuwe perspectieven	55
2. Oneindige dekolonisatie: de herijking van de Nederlandse geschiedschrijving over het koloniale verleden, c. 1945-2010 <i>Alicia Schrikker</i>	58
2.1. Geschiedschrijving in het belang van de toekomst, c. 1945-1970	61
2.1.1. Sociologen schrijven geschiedenis	62
2.1.2. Onafhankelijkheid en de zoektocht naar eigen geschiedenis	66
2.1.3. Nederlandse bronnenliefde	69
2.2. Koloniale geschiedenis, wereldgeschiedenis en regionale geschiedenis herontdekt, c. 1970-2000	73
2.2.1. 'Grenzen aan de koloniale geschiedenis'	74
2.2.2. Expansiegeschiedenis en de regio	76
2.2.3. De lange schaduw van de laatste koloniale generatie	78
2.3. Bronnenliefde, internationale samenwerking en de late culturele wending, c. 1980-2010	81
2.3.1. Het blijvende belang van de kwantitatieve geschiedenis	81
2.3.2. De late culturele wending	83
2.3.3. Groeiende internationale samenwerking rondom bronnen	86
2.4. Conclusie	91
Epiloog bij Deel I	93

DEEL II. THEORIE EN METHODOLOGIE

3. Het lawaai van het koloniaal archief: de constructie van archieven en collecties <i>Sanne Ravensbergen</i>	99
3.1. Koloniale archieven en collecties	101
3.1.1. Archieven en collecties	101
3.1.2. Selecteren van archieven en collecties	105
3.1.3. Koloniale archieven en collecties	109
3.2. De constructie van koloniale archieven en collecties	113
3.2.1. De macht van het archief	113
3.2.2. Het lawaai van het koloniaal archief	118
3.2.3. Dekoloniseren van archieven	121
3.3. Conclusie	126
4. De archiefdraad oppakken: historisch onderzoek in het koloniaal archief <i>Sanne Ravensbergen</i>	127
4.1. Kennis en macht in koloniale bronnen	128
4.1.1. ‘De Ander’ in de archieven	128
4.1.2. Cultureel archief en kolonialiteit in Nederland	131
4.1.3. Stiltes opheffen	133
4.2. Onderzoeksmethodes in het koloniaal archief	138
4.2.1. Tegendraads in het archief	138
4.2.2. Met de archiefdraad mee	141
4.2.3. Ontmoetingen en mobiliteit	143
4.2.4. Dwars door het archief heen	147
4.3. Conclusie	152
Epiloog bij Deel II	153

**DEEL III. ARCHIEVEN, COLLECTIES EN BRONNENGENRES:
VINDPLAATSEN EN STARTPUNTEN**

Inleiding	157
5. De archieven van de Verenigde Oost-Indische Compagnie <i>Lennart Bes</i>	159
6. De archieven voor de West-Indische Compagnie en de Atlantische wereld <i>Karwan Fatah-Black</i>	168
7. De archieven van het Ministerie van Koloniën <i>Maarten Manse</i>	175
8. Archieven van zeemacht en koopvaardij <i>Anita van Dissel</i>	185
9. Archieven van de koloniale kerk en zending <i>Alexander van der Meer</i>	195
10. Archieven van de katholieke missie <i>Marleen Reichgelt</i>	206
11. Archieven van antikoloniale bewegingen <i>Klaas Stutje</i>	213
12. Egodocumenten <i>Pouwel van Schooten</i>	221
13. Museale voorwerpen <i>Els M. Jacobs</i>	227
14. Kaarten en afbeeldingen <i>Tristan Mostert</i>	234
15. Mondelinge bronnen <i>Rose Mary Allen</i>	243

16. Aziatische manuscripten in Nederlandse collecties		250
<i>Kathryn Wellen</i>		
17. Digitaal onderzoek in koloniale bronnen		261
<i>Gerhard de Kok</i>		
Interviews		
<i>Jos Gommans</i>	Wederzijds begrip tussen culturen	30
<i>Anjana Singh</i>	Vroegmoderne levens in Cochin (Kochi), India	38
<i>Michiel van Groesen</i>	Propaganda en visuele bronnen uit de Atlantische wereld	48
<i>Matsukata Fuyuko</i>	Japane geschiedschrijving en Nederlandse bronnen	53
<i>Maurits Hassankhan</i>	Een nieuwe blik op de Surinaamse contractarbeider	65
<i>Pepijn Brandon</i>	Slavenhandel en de Nederlandse economie	80
<i>Marieke Bloembergen</i>	Kennis en erfgoedvorming in Indonesië	85
<i>Thijs Brocades Zaalberg</i>	Egodocumenten en oorlog	89
<i>Liesbeth Ouwehand</i>	De kracht van een foto	104
<i>Nadia F. Dwiandari</i>	Nieuwe ontsluiting van oude archieven in Jakarta	111
<i>Nadeera Rupesinghe</i>	Het hedendaags belang van VOC-registers in Sri Lanka	116
<i>Mitchell Esajas</i>	The Black Archives	124
<i>Wayne Modest</i>	Het belang van woorden en woordkeuze	136
<i>Nurfadzilah Yahaya</i>	Gemeenschappen over grenzen	145
<i>Valika Smeulders</i>	Meerstemmig verleden in het Rijksmuseum	150
Bibliografie		267
Over de auteurs		280
Index		282